

handle §§ 12—17 inkl.; og kun de 3 sidste Paragrafer i dette Afsnit handle om andre Ting, nemlig Pensionerne, Ophør af Offerpligten til Skolelærerne, efterhaanden som Offerpligten til Præsterne bortfalder osv. Af hine Paragrafer er igjen den første, nemlig § 12, den vigtigste. I den er det bestemt, at der skal tillægges Præsten Embedsbolig og en Jordlod, hvorpaa der kan holdes et Par Heste og 4 til 6 Køer, og denne Bestemmelse er i det andet Stykke af Paragrafen betegnet som den almindelige Regel. Det er altsaa Hensigten med dette Jordtilliggende, at det skal løbe et Par Heste og 4 til 6 Køer; men det er forekommet Udvalgets Flertal, at denne Regel bliver lidt vel ubestemt, idet der er et ikke ubetydeligt Spillerum mellem 4 og 6 Køer, og at det vilde være rigtigere, netop naar man vil gjøre denne Bestemmelse til almindelig Regel, at udtrykke Forholdet ganske bestemt og sige, om det er 4 eller 6 Køer, man vil, at Præsten skal kunne holde. Sætter man 6 Køer, har Præsten jo sin Frihed, om han i Stedet for 6 Køer vil holde 4 og maasse 3 Heste eller paa anden Maade gjøre sig sin Jord frugtbringende. Men Flertallet har ment, at det er saa meget nødvendiggere, at denne Regel udtrykkes bestemt, som den anden Bestemmelse i Paragrafen, nemlig om 2 Tdr. Hartkorn, jo angiver en overordentlig ubestemt Størrelse. Der kan herpaa gaa fra 11 Tdr. Land og paa de daarlige Egne maasse op til et halvt Hundrede, og ganske vist er denne Jord det Samme værd, da det er 2 Tdr. Hartkorn; men man vil dog derved faae store Jordbrug for nogle Præstegaarde, medens andre ville faae saa lidt Jord, at det vil være vanskeligt for Præsten at holde det høieste Antal Kreaturer, som Regjeringens Forslag har tilsigtet. Dette er Hovedgrunden til, at Udvalgets Flertal foreslaar, at der i det første Stykke ikke skal gives noget Spillerum, men ligesom forlanges et Par Heste og 6 Køer. Nu er det imidlertid senere meddelt mig, at en af den ærede Minister sammenkaldt Kommission eller Komite — jeg veed ikke, hvad jeg skal kalde den — ogsaa har taget dette Spørgsmaal under Overveelse og tror maasse at kunne finde en endnu nøiagtigere Betegnelsesmaade for Præstegaardenes Tilliggende. Det er blevet mig saa sild meddelt, at jeg ikke har kunnet forhandle med Udvalget eller med nogen Anden derom. Men skulde det være Tilfældet, at der var Udfigt dertil, vilde naturligvis Udvalget, formodentlig i Forening med denne Kommission, tage Spørgsmaalet under Overveelse inden Sagens 3die Behandling, og man vil da maasse kunne enes ogsaa med den ærede Minister om at vælge en anden Betegnelse for det Jordtilliggende, der skal være ved Præstegaarden, for saa vidt man mener, at „et Par Heste og 6 Køer“ endnu ikke er bestemt nok. — I det 2det Stykke af § 12 bestemmes det, at det skal undersøges af en Kommission, hvorledes Præstegaardens Jordlod kan

indskrænkes saaledes, at den kan komme til at stemme med den ovennævnte Regel. Det har her efter de brugte Udtryk ikke været Udvalgets Flertal ganske klart, hvad der dog utvivlsomt har været Lovforslagets Mening, om Kommissionen skal gjøre Forslag til Ministeriet om Jordloddens Indskrænkning, eller om den har det i sin Magt selv at afgjøre dette Spørgsmaal, og for at dette ikke skulde være tvetydigt for Nogen, har Udvalgets Flertal tilladt sig at omredigere den Del af Paragrafen; men vi ere overbeviste om, at Redaktionen fuldstændig stemmer med Lovforslagets Mening. Udvalgets Flertal har fremdeles fundet det naturligt, at naar saadan Jordfraskillelse skal foregaa, skal der gives vedkommende Præst Leilighed til at udtale sig for Kommissionen om, hvad han mener, at der bedst tjener Præstegaardens og, forsaavidt han er dens Bruger, ogsaa hans Lærv. Dette have vi troet burde ikke formenes ham. Fremdeles har Udvalgets Flertal ment, at naar det i det tredje Stykke bestemmes, at Kommissionen skal gjøre Forslag, om den Jord, der skal fraskilles Præstegaarden, skal bortselges til Selveiendom eller til Arvefæste, vilde det være mere betryggende for Bonden at have en Del af sine Kapitaler staaende i de fraskilte Præstegaardes Jorder end at modtage Bederlaget i Penge for derefter at anbringe disse enten i andre Eiendomme eller i Papirer. Vi have derfor foreslaaet, at i det Mindste en Trediedel af Kjøbesummen for Præstegaardsjord altid skal sættes til aarlig Byggaft. I det fjerde Stykke er det bestemt, at naar Følgen af, at en Del af Jordtilliggendet fraskilles, bliver, at en Del af Præstegaardens Bygninger bortselges, hvortil det bliver nødvendigt at forandre tilbageblivende Bygninger til den Brug, hvortil de bortsolgte have været anvendte, skulle Udgifterne ved disse Forandringer kunne udredes af Kjøbesummen for de bortsolgte Bygninger. Selve Udvalget har ment, at det vilde være ubilligt at paalægge Præsten nogen Del af disse Udgifter, og at samtlige disse Udgifter, forsaavidt de ikke kunne dækkes af Kjøbesummen for de bortsolgte Bygninger, bør udredes af den folkekirkelige Fond. Fremdeles har Udvalget ment, at der manglede en Bestemmelse for det Tilfælde, at det findes tjenligt, at en Præstegaard henflyttes til et andet Sted, og Udvalget har ment, at det var hensigtsmæssigt, at det udtrykkelig bestemmes, at Præsten fritages for Udgifterne dertil. Den høitagtede Minister har stillet et Endringsforslag, som jeg forøvrigt skal henstille, nemlig til tredje Stykke i § 12, hvor der i Slutningen staar: „dette Salg saavel som Salget af Jorden sker ved offentlig Auktion.“ Den høitagtede Minister har foreslaaet dette Punktum forandret saaledes: „Dette Salg saavel som Salget af Jorden sker efter afholdt offentlig Auktion,“ saaledes, at det altsaa vel bestemmes, at Auktion skal afholdes, men ikke bliver forment at foretage Salg underhaanden, naar offentlig